

СТАЛІНСЬКІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, РЕКТОРАТУ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ,
ПРОФКОМУ І МІСЦЕВКОМУ ХАРКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО.

№ 14 (693)

Четвер, 24 квітня 1952 р.

с. 20 к.

НАПЕРЕДОДНІ ВЕСНЯНОЇ СЕСІЇ

Менше місяця лишилося до початку весняної екзаменаційної сесії. На факультетах розгорнулася діяльна підготовка до іспитів і заліків.

Екзаменаційна сесія — важлива подія в житті університету. Її результати характеризуватимуть всю діяльність деканатів, кафедр, партійних, комсомольських і профспілкових організацій. Це буде рапорт більшовицькій партії і радянському уряду про стан навчальної, політико-виховної і наукової роботи в університеті.

Як показала зимова екзаменаційна сесія, на факультетах і в цілому в університеті в порівнянні з минулим роком були досягнуті в учбовому процесі серйозні успіхи. Зросла кількість відмінних і хороших оцінок. Більше було організованості в проведенні екзаменів і заліків, глибші і міцніші знання показали студенти. Підвищення успішності по соціально-економічних дисциплінах свідчить про те, що студенти дедалі глибше оволодівають марксистсько-ленінською наукою, більше уваги приділяють політичній економії, філософії.

Однак під час минулої сесії в учбовому процесі виявилися й серйозні недоліки: факти неорганізованості, лібералізму у підході окремих викладачів до оцінки знань студентів, недбайливе ставлення деяких студентів до свого найпершого обов'язку — навчання.

На виправлення цих недоліків і були спрямовані зусилля деканатів, партійних і комсомольських організацій у поточному учбовому семестрі. На фізико-математичному факультеті недавно відбулися відкриті партійні збори, де обговорено становище з вивченням соціально-економічних дисциплін. І доповідач т. Гордєвський, і комуністи, що виступали в дебатах, відзначали успіхи у вивченні цих дисциплін, а водночас викривали й факти, які свідчать про недбайливе ставлення ряду студентів до навчання. Принципова критика на партійних зборах, безперечно, допоможе своєчасно позбутися указаних хиб, поліпшити підготовку до весняної сесії.

Разом з тим практика показує, що деякі комсомольські організації не зробили висновків з хиб, виявлених під час зимової екзаменаційної сесії. На першому кур-

сі економічного факультету до останнього часу слабо була поставлена трудова дисципліна, студенти пропускали чимало семінарських занять, погано готувалися до них, недосить працювали над підвищенням свого ідейно-політичного рівня. Комсомольське бюро факультету не допомогло першкурсникам у виправленні цих помилок.

Важливе значення для успіху екзаменаційної сесії має організаційна підготовка до неї. Деканати повинні своєчасно довести до відома студентів розклад екзаменів і заліків, встановити години консультацій і т. д. На курсових і комсомольських зборах, присвячених підготовці до сесії, слід обговорити факти неявики студентів на іспити і заліки, факти запізнь, коли викладачам годинами доводилося ждати приходу студентів на іспити.

Успішному проведенню екзаменів сприятиме і правильна організація політико-виховної роботи в період сесії. Невірно роблять ті партійні і комсомольські організації, які повністю «згортають» на цей час всі громадські заходи. Практика показує, що проведення політзанять під час консультацій — корисна, потрібна справа. На таких заняттях можна своєчасно виявити підготованість студентів, допомогти тим, хто відстає у якійсь дисципліні, краще організувати підготовку до іспитів.

Серйозну допомогу в підготовці і проведенні весняної екзаменаційної сесії можуть і повинні подати громадські організації університету і стінна преса. Своєчасно викривати всі недоліки, мобілізувати студентів на кращу підготовку до сесії, поширювати досвід передовиків у підготовці до іспитів — такі основні завдання факультетських стінгазет.

Великими трудовими успіхами зустрічає радянський народ міжнародне пролетарське свято — Перше травня. Трудячі рапортують більшовицькій партії, радянському уряду і великому Сталіну про свої успіхи на фронті праці, науки і культури. Посиленням підготовки до наступної екзаменаційної сесії повинен зустріти Перше травня весь студентський і викладацький колектив нашого університету.

КОНКУРС ФАКУЛЬТЕТСЬКИХ СТІННИХ ГАЗЕТ

Партійне бюро, комітет ЛКСМУ, профком і редакція газети «Сталінські кадри» проводять конкурс факультетських стінних газет, присвячений Дню більшовицької преси.

Факультети надсилають на конкурс три останні номери газети. Строк присилки — 5 травня.

Вимоги до стіннівок:

1. Всебічне і глибоке висвітлення факультетського життя — діяльності партійної, комсомольської і профспілкової організацій, професорсько-викладацької і студентського колективів.

2. Принциповість критики і самокритики, вміння показати й узагальнити позитивний досвід роботи громадських організацій факультету.

3. Дійовість виступів стінної газети.

4. Регулярність виходу.

5. Хороше художнє оформлення, використання фотографій і малюнків.

Стінні газети, які займуть на конкурсі перше, друге і третє місця, будуть премійовані.

ПАРТІЙНЕ БЮРО,
КОМІТЕТ ЛКСМУ, ПРОФКОМ,
РЕДАКЦІЯ ГАЗЕТИ «СТАЛІНСЬКІ КАДРИ».

Радянські юнаки і дівчата! Оволодівайте наукою, технікою, культурою! Будьте стійкими і сміливими, готовими переборювати будь-які труднощі! Множте своєю працею успіхи радянського народу в будівництві комунізму!

(З Закликів ЦК ВКП(б) до 1 Травня 1952 року).

На практичних заняттях

Студентки другого курсу хімічного факультету (зліва направо): Л. Кураксіна, М. Лучковська і А. Балашова на практичних заняттях в лабораторії якісного аналізу.
Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ

УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ, ПРИСВЯЧЕНЕ В. І. ЛЕНІНУ

22 квітня в Актівому залі університету відбулося урочисте засідання Вченої Ради разом з партійними, комсомольськими і профспілковими організаціями, присвячене 82-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

Присутні з великою увагою прослухали доповідь «Володимир Ілліч Ленін — засновник більшовицької партії і Радянської держави», зроблену доцентом, кандидатом історичних наук А. А. Протопоповим.

УСПІХИ ХІМІКІВ

Кращих показників з практичних занять на хімічному факультеті досягла друга підгрупа першої групи другого курсу (керівник С. І. Невструева).

Робота в підгрупі ведеться точно за планом. Студенти тт. Балашова, Пономарьов, Пишкіна, Бутков, відмінно виконують свої завдання, точно вкладаються в призначені строки. Їх успіхи пояснюються правильною організацією робочого місця, серйозним ставленням до

навчання, любов'ю до професії хіміка.

Зараз підгрупа проводить роботу по кількісному аналізу. З цієї теми вона закінчила ваговий аналіз і почала застосовувати метод нейтралізації об'ємного аналізу.

Майбутні хіміки — не тільки передовики навчання. Багато з них є активними членами хімічного відділення студентського наукового товариства.

В. БУРИЧ.

ГОТУЮТЬСЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

На четвертому курсі економічного факультету читається курс основ радянського права.

Глибокі знання студенти виявили на колоквіумі з основ радянського права, який відбувся недавно. Від-

мінно відповідали тт. Рубан, Волкова, Савінова, Рожкова та інші. Можна з певністю сказати, що екзамен з курсу основ радянського права буде складено лише на «відмінно» та «добре».

В. ХАЙКІН.

МАТЕМАТИЧНА ОЛІМПІАДА

27 квітня в математичному корпусі університету відбувається заключний тур традиційної математичної олімпіади. В ній візьмуть участь учні 8—10 класів середніх шкіл міста Харкова.

Олімпіада проходить під керівництвом лауреата Сталінської премії професора О. В. Погорелова.

Переможцям олімпіади будуть видані премії.

Молодь світу в боротьбі за мир

◆ Багато молодих патріотів Греції таємно покладають вінки на могилу страченого борця за мир і свободу країни — національного героя Греції комуніста Нікоса Белоянніса. Поліція заарештовує молодь, запідозрену в тому, що вона брала участь у покладенні вінків на могилу Белоянніса.

На стінах багатьох афінських будинків з'явилися написи: «Геть убивців Белоянніса!», «Досить крові!».

◆ Секретаріат Всесвітньої федерації демократичної молоді (ВФДМ) опублікував заяву, в якій напередодні Міжнародного дня солідарності з антифашистською молоддю і студентами Іспанії закликає посилити кампанію за звільнення Лопеса Раймундо і всіх ув'язнених антифашистів.

Секретаріат ВФДМ повідомляє, що Лопес Раймундо і 26 його товаришів надіслали з барселонської тюрми послання «Іспанському народові і друзям Іспанії за кордоном».

◆ Секретаріат Міжнародної спілки студентів закликає всіх студентів світу негайно почати рішучу боротьбу за звільнення 27 заарештованих барселонських патріотів. Він пропонує всім студентам світу в своїх телеграмах протесту вимагати скасування суду і негайного звільнення Лопеса Раймундо та його товаришів.

◆ В різних районах Китаю проходять багатотисячні мітинги протесту проти застосування американськими військами бактеріологічної зброї. На мітинг в місті Ланьчжоу (провінція Ганьсу) зібралось 8 тисяч молодих борців за мир.

Великий мітинг протесту студентів відбувся в західній частині провінції Юньнань, де в 1941 році японські мілітаристи поширювали бактерії чуми.

◆ На честь сьомих роковин звільнення Угорщини Радянською Армією на площі Свободи відбулося покладення вінків на пам'ятник радянським воїнам. На площі зібралися тисячі юнаків і дівчат.

Угорська молодь поклала вінки квітів також на пам'ятники радянським воїнам, споруджені на горі Геллерт та в інших пунктах столиці.

Виховання молодих комуністів

Більшовицька партія, товариш Сталін вчать, що, чим вищий політичний рівень і марксистсько-ленінська свідомість працівників будь-якої галузі державної і партійної роботи, тим плодотворніша сама робота. З цього положення і виходить партійне бюро історичного факультету, організуючи виховання молодих комуністів.

Майже два роки тому з ініціативи партійного бюро на факультеті була створена школа для політичного виховання кандидатів в члени ВКП(б) та молодих комуністів. Керувати нею доручено т. Попову. Слухачі з великим інтересом прослухали лекції «В. І. Ленін та Й. В. Сталін — основоположники більшовицької партії», «Критика і самокритика в радянському суспільстві», «Авангардна роль комуністів у навчанні» та інші.

Заняття в школі проводяться в формі лекцій та бесід. Це робить їх цікавими, цілеспрямованими, дає можливість контролювати, як комуністи працюють самостійно. Так, в бесідах «Права і обов'язки члена ВКП(б)», «Як я використовую кандидатський стаж» молоді комуністи Владлен Терентьев, Варвара Козаченко, Борис Мигаль та інші виявили ґрунтовні знання історії більшовицької партії, глибоке розуміння Статуту ВКП(б).

Вся робота по вихованню молодих комуністів спрямовується партійним бюро. Воно систематично слухає звіти керівника школи, вказує на недоліки, добивається їх усунення. Для молодих комуністів організовано консультації з теоретичних та методичних питань.

Важливою ділянкою виховної роботи є розподіл

партійних доручень. Партійне бюро враховує при цьому запити й нахили молодих комуністів, їх здібності. Завдяки правильному підходу до розподілу доручень молоді комуністи успішно справляються з ними. Юрій Шиловцев керує комсомольською організацією факультету. Він добре організував роботу комсомольських груп, налагодив політико-виховну роботу серед студентів. Майже всі комсомольці вчать лише на «відмінно» та «добре».

Сумлінно виконує партійне доручення Іван Кривошей — голова ради історичного відділення студентського наукового товариства. Валентина Бітенко успішно керувала політсектором комсомольського бюро; тепер їй доручили керувати політгромадами на другому курсі.

Партійне бюро по-діловому контролює виконання доручень, допомагає молодим комуністам, на засіданнях систематично ставить їх звіти.

Недавно звітував партторг третього курсу Петро Мусько. Партійна група працювала недостатньо, слабо керувала комсомольською групою. Комуністи Сергій Вовк та Зиновій Гуревич не цікавилися життям комсомольських груп. Заступник секретаря партбюро Григорій Сихарулідзе провів на третьому курсі відкрите засідання партгрупи разом з активом, і справи на курсі тепер значно покращали.

Робота молодих комуністів перевіряється не тільки шляхом звітів. Партійне бюро періодично створює рейдові бригади з участю членів факультетської стінгазети «Історик». Після перевірки в стіннівці узагальнюється досвід роботи кращих партій-

них груп, комуністів, викриваються недоліки.

Партійне бюро факультету по-діловому керує вихованням молодих комуністів-аспірантів, цікавиться їх науково-теоретичним зростанням. В ході перевірки партійне бюро виявило недоліки у виборі теми дисертації аспірантом тов. Митряєвим, порадило конкретизувати її. Бюро домоглося, що всі аспіранти третього року навчання завершують роботу над дисертаціями.

Секретар партійного бюро тов. Мірошник, члени бюро тт. Слюсарський, Сихарулідзе, проводять велику індивідуальну роботу з молодими комуністами. Ось взяти хоча б Владлена Терентьева. Був час, коли він допускав порушення партійної дисципліни, критику сприймав як особисту образу. Дружня, товариська бесіда тов. Мірошника допомогла тов. Терентьеву усвідомити свої помилки. Зараз він — почесний відмінник, достоюро написав дипломну роботу, підготував змістовну доповідь на підсумкову наукову конференцію університету, сумлінно виконує партійні доручення. Партійне бюро рекомендує його в аспірантуру.

В результаті значної виховної роботи серед студентства партійна організація факультету постійно зростає кількісно. За останні півтора роки в члени ВКП(б) прийнято 15 кращих людей факультету.

Досвід роботи партійного бюро історичного факультету по вихованню молодих комуністів заслуговує бути поширеним і на інших факультетах університету.

Гр. КРУГЛЯК.

НАУКОВІ ДОПОВІДІ
СТУДЕНТІВ

Фізична і математична секції фізико-математичного факультету підвели підсумки самостійної наукової роботи студентів протягом року. На підсумкову конференцію виділено 20 доповідей майбутніх фізиків і 19 — математиків. Приблизно половина цих робіт представлена на міський огляд студентських наукових робіт.

І щодо значимості доповідей, і щодо форми їх викладу нинішня конференція пройшла на вищому рівні, ніж торішня. Слід відзначити цінну роботу студентів четвертого курсу тт. Ганопольського та Мінковича «Дослідження потенціально-автоколивальної системи транзитронного типу». Цікаві роботи в галузі теоретичної фізики представили студенти тт. Пересада, Азбель та інші.

Результати, одержані в ряді робіт, мають важливе практичне значення і можуть бути застосовані в промисловому виробництві. До числа таких належить, зокрема, робота студентів-дипломантів тт. Чайковського і Зашквари «Визначення прихованої енергії деформації металів», в якій досліджені зміни властивостей металів від механічної їх обробки, а також робота студента-дипломанта т. Ден.

Треба відзначити діяльну участь в науковій роботі студентів другого курсу. В цьому році, з ініціативи доцента Б. І. Веркіна, всі другокурсники вперше займаються експериментальною роботою. Під керівництвом доцентів Шкляревського і Костіна, старших викладачів тт. Горностаєвої і Багрова студенти другого курсу збагатили лабораторію рядом нових задач фізичного практикуму. Деякі роботи другокурсників були пред-

ставлені на університетську конференцію.

Підсумкова конференція відобразила також значне зростання наукової діяльності студентів математичного відділення. Так, визначна робота студента-дипломанта т. Любича безумовно заслуговує бути надрукованою в математичному журналі. Значний інтерес являють роботи тт. Ронкіна, Кабанової, Ліхта, Ставського та інших. Всі вони одержали важливі результати в самостійній науково-дослідній роботі.

Кілька доповідей на обох секціях були присвячені історії вітчизняної науки, життю та діяльності видатних російських вчених — Стеклова, Попова, Рожинського, Вавилова та ін.

На конференції виявилися й деякі недоліки. Жодної доповіді не було представлено на філософські теми, що пояснюється бездіяльністю філософського гуртка. На математичній секції не було доповідей з питань алгебри та геометрії, бо при відповідних кафедрах не працюють наукові гуртки.

Підсумкова конференція університету показала значні успіхи в самостійній науковій діяльності студентів фізико-математичного факультету. Але на цьому, звичайно, не можна зупинитись. Використовуючи виявлені хиби, поліпшуючи роботу гуртків, активізуючи діяльність факультетського відділення студентського наукового товариства, треба прагнути до дальшого зростання наукової роботи майбутніх фізиків і математиків, до поліпшення підготовки висококваліфікованих кадрів наукових працівників на нашому факультеті.

С. КОМАРЕВСЬКИЙ,
студент фізико-математичного факультету.

ПОСИЛИТИ ПОЛІТИКО-ВИХОВНУ РОБОТУ
В КОМСОМОЛЬСЬКИХ ГРУПАХ

Наближається відповідальний період в житті нашого університету — весняна екзаменаційна сесія. Результати сесії значною мірою визначають якість роботи, виконаної в другому семестрі громадськими організаціями, професорсько-викладацьким складом і студентами.

Комсомольська організація університету під керівництвом партійного бюро, районного, міського та обласного комітетів комсомолу спрямовує всю політико-виховну роботу серед студентства на виховання висококваліфікованих спеціалістів — політично освічених, беззавітно відданих партії Леніна—Сталіна, мобілізує комсомольців на відмінне навчання, на творче оволодіння марксистсько-ленінською теорією. Більш спрямованою стала ця робота у всіх комсомольських групах, на факультетах, дійовішим став вплив на окремих комсомольців, які несумлінно ставляться до навчання та громадських доручень.

Міцно входять в практику роботи комсомольських організацій факультетів тематичні комсомольські збори. Їх тематика, актуальна і політично гостра, дає можливість обговорювати на конкретних

прикладках стан комсомольської роботи в групах, на факультетах, аналізувати, як працює кожний комсомолец.

Добре були підготовлені і проведені тематичні збори на філологічному факультеті, де обговорювалось питання «Працьовитість і здібності», а також збори на історичному факультеті про роботу двох комсомольських груп, на хімічному факультеті — про стан критики й самокритики в комсомольській організації факультету та ін.

Краще стали тепер готувати і проводити комсомольсько-молодіжні години. В багатьох групах обговорювались питання з біографії наших великих вождів Леніна і Сталіна. Вивчення біографій проводилося творчо; це виховувало у комсомольців прагнення жити і працювати, беручи приклад з наших вождів.

Ми вже маємо деякі результати проведеної політико-виховної роботи. Комсомолка першої групи першого курсу хімічного факультету т. Вересока погано складала зимову екзаменаційну сесію, порушувала комсомольську дисципліну. Комсомольська група терпляче, наполегливо працювала з нею. Часто розмовляли з нею активісти, товариші побували в неї дома, обговорили її роботу на зборах. Зараз т. Вересока успішно вчиться. Поліпили свою

академічну роботу студентки-комсомолки четвертого курсу історичного факультету тт. Ткаченко, Слагода, Феріна, що є також не малою заслугою комсомольської організації факультету.

Факультетським комсомольським бюро необхідно старанно продумати план заходів в передекзамнаційний період, до мінімуму скоротити різного роду засідання, але в той же час по-діловому обговорити ступінь підготованості кожного комсомольця до сесії. Недоцільно, наприклад, як показав досвід минулої сесії, проводити у всіх ланках комсомольської організації університету збори, присвячені одному і тому ж питанню — підготовці до сесії. Краще проводити збори такого роду в комсомольських групах. Звичайно, в підготовці і проведенні групових зборів повинні взяти участь партторги курсів, члени бюро, викладачі, представники деканату.

Особливе місце в роботі комсомольських груп повинні займати питання допомоги кафедрам суспільних наук в організації вивчення студентами суспільно-економічних дисциплін. Творче, глибоке освоєння марксистсько-ленінської теорії всіма комсомольськими групами — запорука хороших результатів даної групи в період сесії. На історичному факультеті, наприклад, комсомольські групи не задовольняються лише ґрунтовними відповідями комсомольців на семінарських заняттях та оцінками на екзаменах, а й аналізують, як кожен комсомолец

успішне вивчення марксистсько-ленінської теорії пов'язує з усім своїм навчанням і роботою в групі.

Однак в багатьох групах ще не розгортаються творчі дискусії, групорги окремих груп недостатньо допомагають викладачам в організації семінарів, не виявляють і не критикують повсякденно тих комсомольців, які слабо готуються. Допустили по суті зрив семінарських занять групорги тт. Фідельман і Дударчик (факультет іноземних мов). На третьому курсі геологічного факультету на семінарських заняттях без поважних причин часто відсутні 7—8 чоловік. 14 березня на лекції з основ марксизму-ленінізму на першому курсі фізико-математичного факультету були відсутні близько 25 процентів студентів.

На ряді факультетів п'ятикурсники, закінчивши вивчення суспільних наук на четвертому курсі, припинили роботу над дальшим поглибленням знань марксистсько-ленінської теорії. Організація самостійної роботи комсомольців-п'ятикурсників під керівництвом кафедр повинна бути завжди в центрі уваги комсомольського бюро факультетів.

В період підготовки до сесії особливо важливо посилити індивідуальну роботу комсомольського активу з кожним студентом. Жоден студент не повинен випасти з поля зору комсомольської групи. Факультетські, курсові, відділенські бюро фізико-математичного та філологічного факультетів багато працюють з комсомольським

активом, часто проводять різного роду збори, наради активів курсів, відділень і часто випускають головне — роботу серед рядових комсомольців, які з тієї або іншої причини стоять осторонь від громадської роботи.

Повчальним є випадок, що трапився на фізико-математичному факультеті з колишньою студенткою Глебовою. Група не знала, чим займається Глебова, що читає, хто її оточує, і вона допустила серйозні ідеологічні помилки. Такі приклади одиничні серед комсомольців університету, але вони повчальні.

Не можна визнати правильним і рекомендувати всім комсомольським групам проводити групові збори з однаковим порядком денним. Вибір порядку денного передусім повинен бути наданий групоргові. Однак не виключена можливість, що комсомольське бюро факультету, вивчивши стан комсомольської роботи в даній групі, запропонує порядок денний за своїм розсудом.

Продумана і правильно організована комсомольська робота в групах, постійний контроль за підготовкою до весняної екзаменаційної сесії кожного комсомольця, особистий приклад високої успішності всього комсомольського активу університету дасть можливість найбільш плідно підготуватись до сесії.

Б. ЩЕРБАНЕНКО,
секретар комітету ЛКСМУ університету.

Більше уваги до політзанять

1. Зірвана політгодина

— Чому у вас зірвано політгодину?

— Та бачите... в четвер у нас контрольна робота з якісного аналізу, а в суботу — колоквиум з фізики, — відповіли нам студенти третьої групи другого курсу хімічного факультету.

15 квітня з 28 чоловік на заняттях було тільки 6, а на політгодину з'явилося всього 4 студенти. Прийшов керівник політгодини т. Чорний, прийшла і секретар комсомольського бюро факультету Л. Мельник. Сумно зітхнули і, вирішивши, що проводити заняття при такій кількості слухачів немає рації, відклали їх на наступний тиждень...

Ми зацікавилися становищем в групі. Може, таке вкрай незадовільне відвідування — випадок? Зовсім ні!

Майже кожний раз на політгодині відсутня третина, а іноді й добра половина студентів. Ось факти: 19 лютого на заняття не прийшло 13 чоловік, 1 квітня — 12, 8 квітня — 11 чоловік. Лише в цьому семестрі студенти групи пропустили 76 годин політзанять.

Чимало студентів пропускають політгодини без поважних причин. В. Боженко лише за минулий семестр пропустила 10 занять. Чим вона виправдується? Виявилось, що вона ліквідувала академічну заборгованість з математики, яка була в неї ще з першого курсу. В. Боженко — далеко не виняток. Студентка П. Мовчан, наприклад, з семи політгодин, що відбулися в цьому семестрі, пропустила п'ять, Л. Мурзенко — чотири заняття. Дуже погано відвідують політгодини тт. Лузіна, Шаповалова, Кваша.

Відповіді багатьох студентів на політгодинах в третій групі далеко не задовільні. Студенти погано готуються до занять, часто не читають навіть рекомендованої літератури. Незадовільно відповідає на політгодинах Т. Комма. Зовсім не готується до занять Ч. Дорошенко. Рідко приходить на політгодини В. Дзюба. Та коли й приїде, то завжди відмовляється відповідати, бо ніколи не готується до занять.

— Як реагують комсомольці на такі факти? — Звернулись ми до студентів групи.

— Робимо все можливе: обговорюємо їх поведінку на зборах, критикуємо...

Справді, на двох комсомольських зборах, що були в цьому семестрі, стояло питання про політгодини, але, на жаль, ділового, принципного обговорення комсомольці не провели і до нероб не вжили конкретних

заходів. Питання про рівень відповідей студентів на політгодинах навіть не порушувалося. А це тільки підриває авторитет комсомольських зборів.

Комсомольське бюро факультету знає про недостатню увагу до політгодин. На цьому курсі, про слабу підготованість студентів до них, але чомусь не втручається в цю справу. Секретар бюро Л. Мельник і відповідальна за політико-виховну роботу т. Ніколаєва обмежуються тільки загальними вказівками, а конкретної допомоги не подають ні керівникові політгодини т. Чорному, ні комсоргові групи т. Фогель.

Не веде дійової боротьби за якість політгодин, за стопроцентне відвідування їх факультетська стінна газета «За советскую науку» (редактор Г. Ковальов). Погано висвітлює питання політико-виховної роботи і «бойовий листок» третьої групи. А давно вже треба обговорити на сторінках стінної факультетської преси питання про проведення політгодин, про істотні недоліки.

Партійне бюро факультету досі не вникало в справу третьої групи. Коли керівник політгодини т. Чорний був у командировці, партбюро не подбало про заміну його іншим товаришем; внаслідок цього політгодина була зірвана.

Політгодини — важлива дійова форма комуністичного виховання студентів. Партійна і комсомольська організація хімічного факультету повинні виправити недоліки в проведенні політзанять в третій групі і вжити заходів до підвищення їх ідейно-теоретичного рівня.

2. З них беріть приклад

Подивимось тепер, як пройшла політгодина на тему «Патріотичний обов'язок радянського студента» в першій групі другого курсу того ж таки хімічного факультету.

Тут, як і в інших групах, студенти теж готувались до колоквиуму, але на політгодині були майже всі. Керівник занять т. Вайль у вступному слові вказав, що сумлінне навчання, постійна робота над собою, оволодіння основами марксизму-ленінізму — найважливіші обов'язки радянського студента. Тема політгодини актуальна, тому вирішили пов'язати її з життям групи, з підготовкою студентів до весняної екзаменаційної сесії.

Тов. Вайль запитує у студенток Бутко і Васіної, як вони готуються до екзаменів. Дівчата докладно розповідають, що вони вже

зробили, що треба доробити. У них (та й у всієї групи) добре йде підготовка до екзамену з основ марксизму-ленінізму; практичні роботи з фізики вони здають регулярно, систематично готуються до колоквиумів. Студентки розповіли і про самостійну наукову роботу.

Студенти першої групи добре підготувались до політгодини. На належному ідейно-теоретичному рівні проходили й минулі заняття. Звичайно, це не прийшло самопливом, а всім довелося попрацювати.

В минулому році керівник політгодин розподіляв доповіді між окремими студентками. Для переважної більшості це було нецікаво, бо не всі могли брати участь у виступах. На комсомольських зборах вирішили перебудувати заняття, зобов'язали кожного студента старанно готуватись до політгодин. Комсорг та агітатор контролювали підготовку кожного студента. Колись тт. Баченін, Курпчан виявляли на політгодинах погане знання рекомендованої літератури. Комсорг та агітатор поговорили з ними, порадили, як треба готуватись. Тепер ці студентки відповідають непогано.

Допомагає студентам і керівник політгодин. Він дає практичні поради, проводить індивідуальні бесіди з студентами. Така бесіда, наприклад, багато допомогла студентці Перково. Він тепер глибше розбирається в усіх питаннях, старанно готується до занять.

Після комсомольських зборів студенти стали активніше виступати на заняттях. Не буває жодного заняття, коли б тт. Лучковська, Кураксіна, Пишкіна не взяли слова. Вони не тільки активно виступають на політгодинах, але й добре вчать, сумлінно ставляться до своїх громадських доручень.

Ми побували на заняттях двох груп хімічного факультету. Політгодини тут проводилися на ту ж саму тему. Проте наслідки були різні. І це тому, що колективи цих груп по-різному ставляться до політгодин, не всі як слід усвідомили важливе значення цієї форми політичного виховання молоді.

Комсомольське бюро факультету повинне по-справжньому організувати поширення досвіду проведення політгодин в кращих групах і рішуче викоренити недоліки, які ще спостерігаються в окремих групах.

Рейдова бригада: М. ХИМЕНКО, Л. КУРАКСІНА — студенти хімічного факультету; С. ШЛЯХОВА, А. МЕЛЬНИЧЕНКО, В. ЛИТВИНОВ — наші кореспонденти.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

„В ролі запізненого реєстратора“

Під таким заголовком 20 березня цього року в нашій газеті був надрукований матеріал про незадовільну роботу редколегії стінної газети економічного факультету «Економіст». Стінника виходила нерегулярно, офор-

млялась недбало, вміщені в ній матеріали погано відображали багатогранне життя факультету.

Як повідомило редакцію партійне бюро економічного факультету, факти, наведені в статті, повністю ствердились. Партбюро

обговорило статтю на своєму засіданні і вжило ряд заходів до перебудови роботи редколегії.

Редактора стінгазети т. Шекшуєва зобов'язано надалі забезпечити своєчасний випуск стінника, підвищити дійовість статей.

У кабінеті основ марксизму-ленінізму

На фото (зліва направо): студентки першого курсу фізико-математичного факультету Л. Рекова і Т. Нітченко працюють над творами класиків марксизму-ленінізму. Фото Г. ЗАЛЮБОВСЬКОГО.

Трибуна комсорга

КОМСОМОЛЬЦІ ГРУПИ В БОРОТЬБІ ЗА ГЛИБОКІ ЗНАННЯ

Рівно через рік комсомольці нашої групи, добре озброєні знаннями, потрібними для радянського педагога, підуть працювати в школи країни. Немає сумніву, що успіх нашої майбутньої діяльності набагато залежить від того, як боровся кожний студент-комсомолец за набуття в університеті глибоких і сталих знань.

Минулий семестр був особливо важким для нашого четвертого курсу: треба було скласти дві соціально-економічні дисципліни, три іспити з української, російської та іноземної літератури, тобто завчити величезну кількість матеріалу. Крім того, на протязі семестру кожний студент мав відбиту виховну практику в школі.

Перед активом курсу стояло відповідальне завдання — всю роботу в групі повести так, щоб успішно скласти іспити. Як ж конкретно заходи проводилися і проводяться зараз у цьому напрямку?

Запорукою успішного засвоєння учбового матеріалу є перш за все акуратне відвідування лекцій, семінарів, практичних занять. На початку цього семестру з відвідуванням лекцій у нас не все було гаразд. Питання про це було поставлене на комсомольських зборах. На порушників дисципліни Мокіну і Будякова були накладені комсомольські стягнення, а питання про відсутніх тт. Федя, Валкову, Цибульника, які найбільше пропустили лекцій, комсомольці вирішили розглянути окремо на засіданні активу курсу.

Тепер щотижня ми випускаємо «бойовий листок», де в останній колонці подаються відомості про відвідування лекцій за тиждень. Тут же висвітлюється складання заліку з позааудиторного читання. Хід семінарів з соціально-економічних дисциплін висвітлюється в «бойових листках» і в окремому графіку, за який відповідає спеціально призначена комсомолка — т. Павлюк.

Контроль за вивченням соціально-економічних дисциплін проводиться не тільки на семінарах, а ще й шляхом індивідуальних бесід з товаришами, які проводять актив курсу.

Важливу роль відіграв і такий захід, як перевірка конспектів з тершоджерел. Двом комсомольцям було доручено регулярно перевіряти конспекти і наслідки огляду зазначати у графіку. Завдяки цьому актив курсу міг бачити, хто як працює, вчасно підштовхувати відстаючих.

Всі найважливіші питання життя курсу висвітлювались на комсомольських зборах, які звичайно готує актив курсу. На цих зборах ставилися доповіді про хід семінарів з соціально-економічних дисциплін; в минулому семестрі двічі розглядалось питання про академічну роботу на курсі, про дисципліну, про хід виховної прак-

тики в школі тощо. Ставилися самозвіти товаришів.

Вчасне реагування активу на всі важливі питання академічної роботи допомогли підвищити успішність в групі, і під час минулої сесії всі студенти добре склали екзамени і педагогічну практику.

Але є в нас ще багато недоліків. Досі не досягнуто справжньої дисципліни, багато лекцій деякі студенти пропускають без поважних причин, актив курсу не завжди вчасно реагує на важливі питання або не доводить задуману справу до кінця.

Наприклад, в минулому семестрі наші комсомольські збори зробили хороший почин, вирішивши для підвищення грамотності щотижня писати диктанти з української і російської мов. Але ця справа, на жаль, не була доведена до кінця. В цьому винен, звичайно, актив курсу, а передусім сам комсорг.

В цьому семестрі наші першочергові завдання — вчасно здати курсові роботи і реферати з української літератури, скласти заліки з позааудиторного читання і якнайкраще підготуватись до сесії.

Індивідуальні співбесіди з товаришами показують, що над курсовими роботами і рефератами працюють всі. Кращі з уже закінчених робіт були винесені на підсумкову студентську наукову конференцію (роботи тт. Седенко, Пустової, Осадчого та ін.).

Непогано проходить складання заліків з іноземних мов. Але деякі студенти (Будяков, Бойко та ін.) ще не брались до цієї справи.

Багато допомагає закріпленню набутих нами знань робота в студентських наукових гуртках, у яких бере участь більшість студентів курсу.

Щоб поставити академічну роботу на курсі на належну височину, передусім потрібно, щоб актив курсу був добре згуртованим, дружним і вимогливим. На комсомольських зборах, в «бойових листках», в індивідуальних співбесідах треба частіше цікавитися кожним комсомольцем: як він працює, що читає, в яких умовах живе, в чому відчуває потребу підтягтися. Отже, треба добре налагодити індивідуальну роботу.

Наш актив повинен і в усьому задавати вірний тон. Тільки тоді ми зуміємо уникнути всяких проривів у роботі, допоможемо кожному студентові глибоко засвоїти учбовий матеріал і вийти з університету добре підготованим спеціалістом своєї справи.

М. БУРЛАКА,
комсорг IV курсу
українського відділення
філологічного факультету.

Загальні фрази замість ділового керівництва

В комуністичному вихованні студентів важлива роль належить стінній пресі. По-справжньому здійснюючи свою почесну роль колективного пропагандиста, агітатора і організатора, стінна газета може стати могутнім засобом впливу на колектив.

Як же справляється з своїми завданнями стіннівка географічного факультету «Компас»?

Газета добре оформлена технічно: вона вабить око і гарними заголовками, і фотоілюстраціями. Більшість своїх матеріалів «Компас» присвячує навчанню студентів. Однак замість глибокого висвітлення стану академічної роботи, прогалин у ній, більшість кореспонденцій і передових щоразу обмежуються загальними фразами, позбавленими активізуючого впливу, повторюють ті ж самі, давно відомі істини, що проходять мимо свідомості і нічого не дають читачеві.

Ще гірша справа з висвітленням питань політико-виховної роботи серед студентів. В № 1 стіннівка виступила з передовою «Вище рівень політико-виховної роботи». Передова зупиняється на досягненнях: «на факультеті систематично проводяться політгодини, наукові конференції, влаштовуються культпоходи, літературні диспути...» В ній згадується й про недоліки: на політгодинах часто застосовують форму лекцій; деякі студенти не готуються до занять, виступають поверхово; недосліджено продумано добираються теми для комсомольсько-молодіжних годин.

Однак, замість поширення кращого досвіду організації політичного виховання сту-

дентів в групах, замість принципової критики і самокритики, газета обмежилась лише поверховою констатацією деяких досягнень і недоробок. Немов побіжно згадавши про політгодини та комсомольсько-молодіжні години, стіннівка по суті нічого конкретного не сказала: з її виступу комсомольські активісти не вивели нічого практично корисного.

В № 2 газета вмістила велику добірку про політико-виховну роботу. Читачі сподівались довідатися про досвід кращих груп, про серйозну критику недоліків. Але сподівання виявились марними. В добірці дано тільки поверхові інформаційні матеріали про комсомольсько-молодіжні години в окремих групах.

Редколегія не виправила своєї помилки і в наступних номерах. В № 8 вміщена декларативна стаття члена комсомольського бюро факультету Н. Сіволгіної. Тов. Сіволгіна шкодує, що нерідко комсомольсько-молодіжні години та теоретичні бесіди (доречі, це — єдина згадка про них з початку учебного року!) «проводились формально і до того ж нерегулярно». Хто винен в тому, що бесіди проходять формально, що треба зробити, щоб далі цього не було, як слід проводити бесіди — про це в статті ні слова! Ділова постановка питань ще не властива «Компасу».

Лише один раз — в № 7 — стіннівка по-діловому критикувала невдало проведену політгодину на другому курсі. А редколегія повинна систематично поширювати кращий досвід політико-виховної роботи, давати практичні поради агітаторам, комсоргам, як проводити теоретич-

ні бесіди, політгодини, комсомольсько-молодіжні години, як зробити найбільш корисними інші заходи громадського впливу.

Якось редколегія вирішила провести рейд по студентських гуртожитках. Але рейдові матеріали чомусь обмежились виключно питаннями культури й побуту студентів. Редколегія випустила з поля зору важливе питання про політично-виховну роботу в гуртожитках, не показала, чим цікавляться студенти, як проводять своє дозвілля, як працюють над підвищенням свого ідейно-теоретичного рівня. Багатогранне життя студентів у гуртожитку стіннівка описує в такому «стилі»: «самотне життя студентів яскраво демонструє розвізане вбрання на спинках стільців», «на підвіконні — запашний кисіль» і т. ін.

Добре було б газеті влаштувати трибуну, з якої б агітатори, комсорги груп, керівники політгодин обмінялись досвідом політико-виховної роботи серед студентів, розповідали б про методи індивідуальної роботи із студентами, про те, як майбутні географи працюють над підвищенням свого ідейно-теоретичного рівня. Редколегія повинна вміщувати принципові матеріали з конкретною критикою недоліків, уникати розпливчастості і неконкретності у своїх статтях.

Партійна та комсомольська організації географічного факультету повинні краще керувати роботою своєї газети і добитись того, щоб вона глибоко і всебічно висвітлювала питання політико-виховної роботи, ідейного і культурного росту студентів-географів.

Консультації дипломатів

Доцент А. Г. Слюсарський консультує студентку п'ятого курсу історичного факультету В. Нестеренку, яка працює над дипломною роботою «Полтавська битва».

Поради лікаря

Що треба знати про грип

Грип прийнято вважати легкою хворобою. Справді, є немало випадків, коли хворі переносять його на ногах. Але часто навіть ця легка форма захворювання супроводиться різними ускладненнями. Тому треба вживати всіх заходів, щоб уберегти себе від захворювання. Особливо слід оберегти від зараження грипом малих дітей, для яких він найбільш небезпечний.

Основною ознакою грипу є раптове захворювання з швидким підвищенням температури, ознобом, головним болем, ломотою в кінцівках і в попереку, що буває, як правило, пізніше.

Чи можна уберегтися від грипу? Безперечно, можна. Треба тільки дотримуватись простих і разом з тим необхідних заходів. Перш за все треба пам'ятати, що грип — заразна хвороба і спричиняється особливим збудником — вірусом. Вірус грипу розмножується в носі і в горлі хворої людини. При кашлі, чиханні і навіть при розмові вірус виділяється в навколишнє повітря разом з найдрібнішими частками слизу і слини. Тим що вірус грипу дуже легкий, він досить довго залишається в повітрі. Разом з повітрям він може потрапити в дихальні органи людини і викликати захворювання.

Для збереження здоров'я треба по змозі більше часу проводити на свіжому повітрі і стежити за тим, щоб у кімнаті було завжди провітрено. Все, що зміцнює організм людини — достатній відпочинок, фізкультура, вживання вітамінів — знижує здатність до захворювання грипом.

Якщо в сім'ї хто-небудь захворіє грипом, слід негайно ізолювати хворого від здорових. Якщо не можна відвести хворому окрему кімнату, його треба відгородити хоча б завісою. Таку завісу можна зробити з простирадла. Для хворого треба виділити окремий посуд і мити його окремо від іншого посуду, обварюючи кип'ячою водою. Близьку хворого також слід зберігати окремо, а перед пранням обов'язково прокип'ятити. При кашлі і розмові хворий повинен прикривати рот носовою хусточкою, щоб не заражувати інших.

При догляді за хворим треба одягати на ніс і рот марлеву маску або пов'язку. Після відвідування хворого, доторкування до його близьки або посуду кожний раз треба мити руки з милом.

Виконання всіх правил профілактики та лікування дасть можливість запобігти поширенню цієї хвороби.

Лікар А. БЕЛІЛОВСЬКА.

ПЕРЕТВОРЮВАЧІ ПРИРОДИ

Наукові працівники біологічного факультету беруть активну участь в роботі по перетворенню природи нашої країни. Це вони роблять у тісному зв'язку з виробництвом, з сільськогосподарською практикою.

Відповідальні завдання поставили перед біологами у зв'язку з спорудженням грандіозних сталінських будов комунізму. Від Українського координаційного комітету по наданню допомоги великим будовам біологів нашого університету одержали район для дослідження змін, які стануться в рослинному і тваринному світі в результаті майбутнього штучного зрошення, а також для розробки заходів боротьби з шкідниками сільськогосподарства й лісівництва.

Наукова робота влітку минулого року була зосереджена в районі будівництва Каховської гідроелектростанції та Південно-Українського каналу. Тут працювала наукова комплексна експедиція, яка складалася з ботанічного, зоологічного та ентомологічного загонів. Професори, наукові співробітники факультету та інститути біології, студенти зібрили багатий ботанічний матеріал, що характеризує рослинність піщаних масивів, штучних та природних дерев, чагарникових насаджень, вивчили розміщення гризу-

нів в залежності від розливів Дніпра та штучного зрошення.

Матеріали експедиції, після їх обробки, будуть використані для складання прогнозів зміни флори і фауни досліджуваних районів Південно-Українського каналу та Каховської гідроелектростанції і для обґрунтування системи боротьби з сільськогосподарськими шкідниками. Учасники експедиції на місцях стоянок дали багато консультацій працівникам місцевих заповідників, передовикам сільськогосподарства.

Біологи спільно з співробітниками Донецької гідробіологічної станції брали участь в гідробіологічній експедиції по обстеженню ріки Молочної та її приток. Дані експедиції являють значний інтерес для рибногосподарських організацій. В районі траси Південно-Українського каналу, на території заповідника Асканія Нова під керівництвом наукового співробітника інституту біології т. Ладигіної проводились дослідження методу отруєних приманок в боротьбі з ховраками в умовах півдня України. Досліди показали високу ефективність цього методу.

Завідувача відділом вищих рослин т. Константинова з групою студентів брала участь в комплексній експедиції по вивченню пойми ріки Тисмениці в Дрогобицькій області, організованій Харків-

ським відділенням «Укрдїпробавовна». За домовленістю з Ростовським протичумним інститутом, група біологів під керівництвом професора М. І. Калабухова продовжувала вивчення методів отруєних приманок в боротьбі з ховраками в районі «Чорних земель». Розроблено метод пригніздового розкидання приманок та стрічковий спосіб їх розсівання з літака.

Кафедри та відділи факультету підтримують творчі зв'язки з багатьма відомими організаціями, подають їм наукову допомогу, спільно розв'язують важливі народногосподарські завдання. Відділ екології працює в співдружності з секцією шовківництва ВАСХНІЛ, розробляє питання акліматизації усурійського шовкопряда в Українській РСР. Творчі зв'язки підтримуються також з Українською шовкостанцією, Богодухівським гренпунктом, Усурійською шовкостанцією.

В питаннях вивчення галлової нематої — цього найбільш небезпечного шкідника сільськогосподарських рослин в південних республіках СРСР — вчені встановили тісні зв'язки з відділенням нижчих черв'яків Зоологічного інституту Академії наук СРСР, а також з лабораторіями по карантину рослин в цих республіках. Відділ фітопатології працює в співдружності з сорто-випробувальною мережею по випробуванню нових сортів проса, стійких до головної. Доцент І. Д. Манаків допомагає племінним формам Роменського держплемрозплідника. В порядку наукової

допомоги кафедра ентомології факультету розробила методи боротьби з деякими видами шкідників агролісомеліоративних розсадників для Українського науково-дослідного інституту лісового господарства і агролісомеліорації.

Ряд кафедр факультету та інституту біології, зокрема, відділ фітопатології, кафедри фізіології рослин, дарвінізму й генетики та інші, підтримують творчі зв'язки з новаторами сільськогосподарського виробництва, подають їм наукову допомогу.

Міцна дружба встановилась між біологами університету та завідуючим будинком сільськогосподарської культури колгоспу ім. Жданова, Балаклійського району, т. Вербицьким. Професор Г. К. Самохвалов систематично консультує т. Вербицького з питань проведення дослідів із строками посіву цукрового буряку. Результати дослідів дали дуже цікаві дані щодо впливу підзимового та раннього строків посіву на врожай. Доцент П. Я. Ковалевська консультувала ланку передовиків цього ж колгоспу з питань техніки схрещування пшениці з метою одержання більш урожайних сортів, а також по вегетативній гібридизації овочевих культур. Доцент В. Д. Масловський провів інструктивний семінар по техніці протруєння насіння перед посівом. На дослідних полях будинку сільськогосподарської культури випробовуються виведені т. Масловським стійкі до головної сорти проса.

В результаті творчої співдружності вчених та працівників сільськогосподарського виробництва в

практику впроваджено ряд наукових робіт, зокрема метод отруєних приманок в боротьбі з ховраками, який зараз успішно застосовується. Міністерству сільськогосподарства УРСР передана тимчасова інструкція по боротьбі з мишовидними гризунами в лісо-розсадниках і ползахисних смугах, складена під редакцією професора Волчанецького.

Співробітники біологічного факультету та інституту біології проводять велику консультативну та науково-популяризаційну роботу. В минулому році вони дали близько 300 консультацій різним організаціям та окремим передовикам сільськогосподарства. Ряд консультацій дано з питань планування та організації дослідної роботи колгоспних хат-лабораторій та будинків сільськогосподарської культури.

За останні два роки біологи прочитали понад 400 лекцій з питань радянського творчого дарвінізму, проблем павловської фізіології, про нові відкриття в радянській біологічній науці.

Творча співдружність з виробництвом допомогла наблизити науково-дослідну роботу до практики соціалістичного будівництва, поліпшити навчальну роботу. Багато студентів виконують дипломні роботи на матеріалах сільськогосподарського виробництва. Значно збагатилась виробничими питаннями тематика наукової роботи кафедр.

В. КАЛИТА.

Редактор В. ХОЛОДКОВ.